

ЗАКОН

О ЗАБРАНИ МАНИФЕСТАЦИЈА НЕОНАЦИСТИЧКИХ ИЛИ ФАШИСТИЧКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И УДРУЖЕЊА И ЗАБРАНЕ УПОТРЕБЕ НЕОНАЦИСТИЧКИХ ИЛИ ФАШИСТИЧКИХ СИМБОЛА И ОБЕЛЕЖЈА

Члан 1.

Овим Законом се забрањују манифестације, истицање симбола или знакова или било какво деловање неонацистичких или фашистичких организација и удружења, којима се на било који начин могу повредити уставна права или слободе грађана и прописују санкције за повреду овог закона.

Члан 2.

Забрањују се манифестације, истицање симбола или било какво друго деловање припадника и присталица неонацистичких и фашистичких организација и удружења и пропагирање идеја и делатности таквих организација и удружења.

Уколико регистровано удружење или организација у току свог деловања покажу склоност ка неонацистичкој или фашистичкој организацији или удружењу, бришу се из регистра по сили закона.

Ближе услове за брисање из регистра из става 2. прописује Министар унутрашњих послова.

Члан 3.

Забрањује се производња, умножавање, складиштење, презентација, величање или на било који други начин ширење пропагандног материјала, симбола и обележја којима се може изазвати, подстицати или ширити мржња и нетрпељивост према слободним опредељењима грађана, расна, национална, или верска мржња или нетрпељивост, пропагирају или оправдавају националистичке и фашистичке идеје и организације или се на други начин угрожава правни поредак.

Члан 4.

Забрањује се производња, умножавање, складиштење, презентација, ширење или на било који други начин употреба симбола којима се врши пропагирање или оправдање идеја, радњи и поступака лица оптужених или осуђених пред Међународним кривичним Трибуналом, или лица осуђених или оптужених пред домаћим судовима за кривична дела ратних злочина.

Члан 5.

Манифестацијом, окупљењем или на било који други начин деловањем припадника или присталица неонацистичких и фашистичких организација и удружења сматра се сваки организован или спонтани јавни наступ на којем се изазива, подстиче или шири мржња или нетрпељивост према припадницима било којег народа или националне мањине или према лицима другачијег политичког и личног опредељења.

Члан 6.

Презентацијом и на било који други начин ширењем из члана 2. и 3. овог Закона сматра се и у базама података чињење доступним широком кругу корисника симбола и обележја и пропагандног материјала из члана 2. овог Закона.

Пропагандним материјалом, симболима и обележјима из претходног става сматрају се нарочито: заставе, значке, ознаке, цртежи, графити, амблеми, фонографски записи, музички састави, фотографије, паролe, униформе, или делови униформи.

Фашистичким организацијама или удружењима из члана 2. овог закона сматрају се оне организације или удружења које у својим статутарним или програмским документима афирмишу или шире неонационалистичке, фашистичке или националсоцијалистичке идеје и поступке.

Члан 7.

Новчаном казном од 5.000,00 динара до 50.000,00 динара казниће се за прекршај физичко лице које прекрши забрану из члана 2, 3. и 4. овог Закона.

Члан 8.

Ако забрану из члана 2. овог Закона изврши физичко лице као припадник регистроване организације или удружења новчаном казном од 100.000,00 динара до 1.000.000,00 динара казниће се за прекршај та организација односно удружење.

Члан 9.

Уз новчану казну по овом закону изрећи ће се и заштитна мера одузимања предмета којима је остварен прекршај.

Члан 10.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, према којој Република уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана, поступак пред државним органима, одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана и за повреду закона.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

Република Србија као демократска држава свих грађана који у њој живе (члан 1. Устава Републике Србије) дужна је да уређује, обезбеђује и унапређује слободу и права свих грађана без обзира на расну, националну или верску припадност, политичка или друга слободна опредељења.

Заштита слобода и права грађана уређена је са више прописа, међу којима је најзначајнији Кривични законик Републике Србије, којим је предвиђено посебно кривично дело изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпељивост (члан 317. КЗ РС).

Међутим повреда националне, расне и верске мржње и нетрпељивост најчешће се врши радњама које не садрже сва обележја наведеног кривичног дела, али у знатној мери стварају осећај личне и правне несигурности грађана.

Жеља је и опредељење грађана који живе на територији Републике Србије у целини да остваре сопствену интеграцију у европски политички и економски поредак. Битан услов за постизање таквог циља је и остваривање политичких и правних стандарда важећих у политичком и правном поретку Европске уније. Један од таквих стандарда је и обезбеђење осећаја потпуне правне и личне сигурности грађана.

Собзиром на сложене политичке прилике кроз које данас пролази Република Србија, учестали су поједини облици испада и повреда правног поретка којима се угрожавају уставна права и слободу грађана у Републици Србији, поготово на националној и верској основи.

Стога је неопходно, поред кривично-правне заштите од радњи којима се изазива национална, расна и верска мржња и нетрпељивост, обезбедити и такву правну заштиту којом ће се спречити свака повреда уставних права и слобода свих грађана у Републици Србији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЕШЕЊА

Законом (чланом 2, 3. и 4.) се забрањују манифестације и употреба свих обележја и симбола и са њима уподобљених радњи којима се може изазвати, подстицати или ширити расна, верска и националан нетрпељивост.

При прописивању радњи које подлежу забрани, примењени су стандарди демократских европских држава. То је учињено са циљем да се санкционишу све радње које могу довести до осећаја угрожености појединих категорија грађана с'обзиром на њихову расну, националну и верску припадност. Према стандардима демократски држава у Европи, лична сигурност грађана остварује се и репресивним мерама. Узета су у обзир и искуства појединих земаља Европе.

Одредбама чланова 5. и 6. ближе се дефинишу манифестације и радње чија се забрана прописује овим законом.

Одредбама чланова 7, 8. и 9. предвиђене су и одговарајуће санкције за повреду овог закона.

Прописаним прекршајима санкционише се свако чињење и понашање које самим чињењем и понашањем може утицати на стварање осећаја личне и правне несигурности грађана, обзиром на њихову расну, националну или другу слободну опредељеност, без обзира што се тиме не мора и непосредно изазвати расна, национална или верска нетрпељивост. У томе је основна дистинкција прекршаја прописаних овим законом у односу на кривично дело из члана 317. Кривичног законика Републике Србије.

Битан услов за постојање кривичног дела је изазивање или угрожавање националне, расне или верске мржње или нетрпељивости, за шта је Кривичним закоником и прописана искључиво затворска санкција. За теже облике овог кривичног дела битан услов је и примена насиља или злоупотреба положаја.

За разлику од таквог кривичног дела за постојање прекршаја је довољан сам чин одређених радњи и понашања које могу створити осећај личне и правне несигурности од одређених категорија грађана.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

У последње време националистичке и неофашистичке организације и појединци врше групне и појединачне екцесе, одржавају своје скупове и манифестације и озбиљно угрожавају сигурност поретка, јавни ред и мир и осећај правне сигурности грађана. У томе постоји синхронизација са сличним организацијама из иностранства. Зато је потребно да се овај закон донесе по хитном поступку и на тај начин да се ефикасно спречи угрожавање правног поретка и сигурности грађана у Републици Србији.